

**Philippi Ecclesiae Eystettensis XXXIX. Episcopi. De
Eivsdem Ecclesiae Divis Tvtelaribvs. S. Richardo. S.
Willibaldo. S. Wvnibaldo. S. Walpvrga. Commentarius
nunc primum evulgatus**

Philipp <Eichstätt, Bischof>

Ingolstadii, 1617

II. Etymon, originatio & diuersitas scripturæ nominis VWillibldi,
aliorumq[ue] huc pertinentium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70477)

Hierem. 6.

quàm procul à maiorum suorum tramite abscefferint; qui malunt iam aures dare Luthero vel Caluino, quàm fratribus S. Walpurgæ, Willibaldo & Wunibaldo. *State super vias*, monet Propheta, & videte & interrogate de semitis antiquis, qua sit via bona, & ambulate in ea: & inuenietis requiem animabus vestris. At quis fructus huius tam fructuosæ & salutiferæ admonitionis? Et dixerunt: Non ambulabimus; Et constitus super vos speculatores: Audite vocem tubæ (Willibaldinæ & Wunibaldinæ) & dixerunt: Non audiemus. Quis obstinata huius pertinaciæ finis? Ecce ego adducam mala super populum istum: fructum cogitationum eius: quia verba mea non audierunt & legem meam (per Willibaldum & Wunibaldum annunciatam) proiecerunt.

CAPVT II.

Etymon, originatio & diuersitas scripturae nominis Villibaldi, aliorumq; huc pertinentium.

N omnibus ferè huius generis vocabulis, quæ à septentrionalibus populis fluxerunt, magna apparet scripturæ varietas, quam, si nomen Villibaldi non effugit, quid mirum? Hinc legas: Villibaldus, Vilibaldus, Vilbaldus, Bilibaldus, Bilbaldus, Villiboldus. Frustra enim sunt, qui separant; cum a & o in his permutare perquam solenne fuerit: nam cui ignota sunt ista? Reginaldus, Reginoldus, Arnaldus, Arnoldus, Magnoldus, Magnaldus seu Magnoaldus, Bernoldus, Bernaldus? Apud Auentinum hominem nouendorum vocabulorum cupidissimum lib. 3. Annalium Boicorum inuenies Vileualdum; & fratrem eius Vvebal-

Waldam; terminatione seu positura⁷ foemina.

Est autem Philippo nostro cap. 4. *V Villibaldus*, prompta voluntas, *citò volens*, nā Germanis voluntas est *Wilt*; & *Wald*; *citò*. vnde fortassis & simplicia illa, *Baldo* & *Baldus*; nisi malis à *sylua* seu *Wald* deducere; vt sint quasi *VValdo* & *VWaldus*. *VVila* seu *VVilla* simplex muliebrenomen, quo appellata est vxor Berengarij Regis apud Reginonem, cū plurimis in compositionem venit, vt videre est in Catalogo vocabulorum priorum Alamannicorum. Tomo II. Rerum Alamannicarum.

Aliis alia Etymologia arridebit; nominatim illa *Auentini* in *Nomenclatura*, vbi isthæc. *Billebald*, *Bilbold*. à *sylua*. *Vualinalda* est primus *Aichstadiensis* Episcopus. Quo loco aliam nouationem in nomine *V Villibaldi* obserues licet. *Wald* / inquit idem *Auentinus*, *sylua* est. Vnde *Wallen* est votis susceptis ad templa peregrè proficisci. Nos *Wallen* nominamus, nam literæ *u*, duplex *uu* & *b* permutari solent, vt & *b* & *p* apud Germanos: Quo fit, vt *V Villibaldus* quibusdam sit *Bilibaldus*.

Erit fortè, qui *V Villibaldum* interpretetur, *ferans syluam*, *ein Wilden Wald*. Aliusaliter. Ita nunquam ingentis defunctus, in quibus se exerceant. Legi libellum hoc titulo: *Aliquot nomina propria Germanorum ad priscam Etymologiam restituta*. Cuius Auctor ne ad hanc cœnam a symbolo veniret, hanc symbolam liberaliter confert. *V Villibald*, *Bilbald*, rectius *Bilewald* / id est, *multis præfectus*, *multa gubernans*, quasi *supremus* vel *maior gubernator super ceteros*, veel enim, accentu circumflexo, *Saxonice multum* significat, aut à bonitate *Wolwald* / *bene gubernans*, velut *omnis boni gratia* sic vocatus.

X Wuni-

Wunibaldus quoque variam sortem subiit; quippe qui interdum sit *Wunnibaldus*, geminato *n*, Interdum *Wuinibaldus*: aliquando, *Wimbaldus*: Auentino *Wunbalda*. Quibusdam *Wunipaldus*. Aliis, *Bunibaldus*. Posterior pars nominis cum sit eadem quæ in nomine *Willibaldus*, eandem quoque ingenii ludendi & fingendi materiam subministrat. Prior pars videtur esse à Germanico *wun* seu *wohn*/quod est *opinio*, *suspicio*, & *existimatio* (unde compositum *argwon*) ut cum dicimus; *Res euenit mihi nach meinem Wunsch* seu *Bon vñ Wunsch*/ prout putabam, *suspicabar* & *optabam*. Qua notione Wunibaldus erit, *existimans citò*, *suspiciās citò*. Hæc mea coniectura est. Alius aliud coniectet, campus enim iste liberrimè omnibus coniectoris patet; & sine periculo hæreseos, tametsi non sine periculo excitandi risus decurritur.

De Etymo nominis *Walpurga* seu *Walpurgis*, nihil dico: singulas originationes, etiam Goropianas, inueniet Lector apud *D. Petrum Stenartium* in Notis ad vitam *S. Walpurgæ*.

Richardus latinâ linguâ est *dives valde*, inquit *Philippus* cap. 11. *hart* enim *Philippo* idem est, quod *vehementer*. Auentinus in Nomenclatura. *Reichardus*, diuitiarum sue Regni thesaurus. *Richarda Augusta*, uxor Imperatoris *Caroli III*. *Richissa*, *Augusta*, uxor Imperatoris *Lotharij II*. Auctor libelli Etymologici, de quo supra mentio facta, alium ludum ludit. *Ricardus*, inquit, *Ricardis*, *Reichrat* / *Ricrat* vel à diuitiis, quasi *dives consuli*; vel verius, *Reckrat* / *consul inter gigantes, nobiles, Heroas*. *Recke* enim significat *proceros, magnos, heroicos, fortes viros, gigantes*. Hunc hodie videntur appellare *Kriegsrat*. An habet hic Lector quod culpet, quasi iste fingendi prurigini nimis parum indulserit? Variè

Variè porrò scribitur Richardi nomen. *Richard/*
Richhart/Rihart/Rihhart/Rihhart; Nec cum hoc tan-
 tum, sed cum plurimis aliis propriis nominibus com-
 ponitur, vt docebit te Catalogus priorum nomi-
 num Alamannicorum, Tomo II. Antiquit. Alaman-
 niæ.

Vxor S. Richardi dicitur appellata *Bona* seu *Bon-
 na*, scribunt etiam *Wuna/Wona*. Itè *Wuuna & Wu-
 na* nec *Bona*, hoc loco est Latina vocula, sed Germa-
 nica, significans *opinionem* seu *suspicionem*. Et si Latinis
 quoq; propria nomina sint *Bonus & Bona*.

Germanis, *Guta* seu *Gvota*. Græcis, *Agatha*; à
 qua dictione per aphæresin & apocopen ipsum vo-
 cabulum Germanicum desumptum videtur; Quàm
 enim facilis mutatio *Gat* in *Gut*; vnde Germanis
 quoq; *Gor* quasi *Gut*; quid enim melius Deo? com-
 posita sunt *Gudraud/ Gudrud/ bene fidens, nihil mali
 timens. Gutodruda/ Regina Longobardorum, vxor.
 Luitprandi, filia Theodonis, Ducis Boiorum. Guta
 fit etiam Gvota/Gvata mutato *G* in *c*, solenni scilicet
 more. Composita, *Gvotarai/Gvoterai; bonum consilium;
 Gvotchind/ bonus filius, vel bona filia. Gvotwina. Bonum
 vinum.**

Serò autem apud Germanos & Alemannos con-
 suetudo obtinuisse videtur, vt à Sanctis nomina im-
 ponerentur; sed quemadmodum Græci & Latini ex
 sua; ita Germani, & qui ex Germanis in alias regiones
 colonias duxerunt; ex sua lingua tam viris, quàm mu-
 lieribus appellationes indebant, donec tandem me-
 lior mos eualuit, qui & hodie apud plerosque obti-
 net, vt nomina propria non nisi à Sanctis vtriusque
 veteris ac nouæ Legis petantur. Quanquam plerisq;

Sectariis iucundiora accidunt Prophetarum antiqui Testamenti vocabula, quàm Apostolorum, Marcyrum, Confessorum, Monachorum, Virginum, & Viduarum.

In Canone XX. Concilij Nicæni ex Arabica versione ita præcipitur: *Fideles nomina Gentilium filiis suis ne imponant, sed potius omnis natio Christianorum suis nominibus utatur, ut Gentiles suis utuntur, imponanturq; nomina Christianorū secundum scripturam in baptismo.* Quod in aliis itidem posterioris æui Conciliis decretum nouimus. Sed nescio, quàm sanctè ubiq; terrarū statutū hoc obseruetur; nisi quòd qui nomen nullius Sancti accepit, eò eniti debet; ut nomen profanū sanctificet, ita ut posteris tanquam sacrum & venerabile imponi queat: quo pacto sanctificata sunt nomina Saxonica seu Teutonica *VVillibrordi, VVillibaldi, VVunibaldi, VValpurgis*, & id genus alia, quæ nunc infancibus, quando salutifera baptismatis vnda abluuntur, veluti à sanctissimis viris usurpata, & usurpando consecrata imponi consueverunt.

Ridiculè Calviniani Ministri in Synedriis suis Belgicis & Francicis apud Schultingium in *Hierarchica Anacrisi*. Liberum est filiis imponere nomina, qualia quis velit. (Ergone etiam Ethnica, Turcica, Saracenica, Laponica, Sinica, Brasileensia?) Quilibet tamen monebitur, ut nomina Deo & Christo propria, ut Emmanuel, Saluator, &c. & officiorum ac ministrorum, ut Angelus, Baptista, & similia, que sapiunt superstitionem, filius non imponat. Quàm religiosi & reuerentes sunt isti Calvinicolæ? Vnde tam subito tanta eis religio & reuerentia? Bene actum censeo cum Emmanuele Rege Lusitanie, cum Angelo Policiano, & cum Baptista Mantuano, quòd
in

in horum tempora non inciderint, alioqui noua nomina sibi sumere coacti fuissent; quamuis nomenclatura in nouatio & mutatio, etiam post Baptismum, culpanda non sit, si cum ratione fiat. Quare iam olim Romanis V Villibrordus factus est *Clemens*; V Vinfridus, *Bonifacius*, quia Italicis auribus Germanica illa nomina nimis dura & aspera videbantur.

Sed vt ex hoc diuerticulo domum redeamus; *Bona* Teutonicum vocabulum est, significans opinionem & suspicionem, nec pro Latino habeas, licet *B* in *B* mutato, *Bona* tibi occurrat, vt antea dictum est.

CAPVT III.

S. Willibaldum fuisse Anglum seu Anglo-saxonem, non Scotum aut Sueuum.

Robatur hoc I. ex Hodæporico S. V Villibaldi, vbi non procul ab initio Scriptrix illa dicitur: V Villibaldum infantulum grauiter ægrotantem oblatum fuisse ad Dominicam sanctamque crucem Saluatoris, quia signos est Saxonica gentis, inquit, quod in nonnullis nobilium honorumq. hominum prædiis non Ecclesiam, sed sanctæ Crucis signum in sublimi erectum, cum magno honore habere solent. Erant ergo parentes V Villibaldi, & quod inde sequitur, ipse V Villibaldus, de gente Saxonica; quandoquidem ex more gentis suæ Saxonica Crucem erexerant.

Idem probatur II. ex Hodæporico altero, cuius scriptor vel potius prioris Hodæporici Epitomator anonymus est Tomo IV. Antiq. Lect. qui in ipso vestibulo isthæc. *Præsuligitur V Villibaldus, Angelica castitatis instar, de genere Anglorum emicuit oriundus.*